T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

DENİZLİ BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

2019 Yılı Sayıştay Denetim Raporu

www.balioglu.net

Kasım 2020

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ 1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU 6
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU 6
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI 6
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ 7
6. DENETİM GÖRÜŞÜ 8
7. DENETİM BULGULARI 9
8. EKLER 36

www.balioglu.net

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1:Norm Kadro Esasına Göre Kadro Durumu 2
Tablo 2: Personelin Birimlere Göre Dağılımı 2
Tablo 3: Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırması Tablosu 4
Tablo 4: Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırması Tablosu 4
Tablo 5:Büyükşehire Dönüşüm Sürecinde Devir ve Tasfiye Komisyonu Tarafından Devri Kararlaştırılan Alacaklar 13
Tablo 6:Devri Gerçekleşen Alacaklar 13
Tablo 7:İdare Tarafından 2886-51/g Usulü Kiralanan Taşınmazların Listesi 21
Tablo 8:ÇTV Paylarının Durumu 299
Tablo 9:Otopark Payı Durumu 31

www.balioglu.net

KISALTMALAR

İdare : Denizli Büyükşehir Belediyesi

ÇTV : Çevre Temizlik Vergisi

KTŞ : Karayolları Teknik Şartnamesi

www.balioglu.net

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanakları

1. Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabının Gerçek Durumu Yansıtmaması

2. Peşin Ödenen Kira Giderlerinin Gelecek Aylara Ait Giderler Hesabına Kaydedilmemesi

3. Bir Yıldan Uzun Süreli Alınan Depozito ve Teminatlar İçin İlgili Hesabın Kullanılmaması

4. Büyükşehir Belediyesine Dönüşüm Sürecinde Bazı Vergi Alacaklarının Önceden Tahakkuk Ettiği Halde Merkez İlçe Belediyelerine Devredilmesi

B. Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler

1. İdarenin Borçlanma Sınırını Aşması

2. Muafiyet Kapsamındaki Taşınmazlar İçin Elektrik Tüketim Vergisi Ödenmesi

3. Kamu İhale Kanunu'nda Öngörülen Şartlar Oluşmadığı Halde Pazarlık Usulü ile İhaleye Çıkılması

4. Kurum Taşınmazlarının Kiralanmasında 51/g Pazarlık Usulünün Kullanılması

5. Asfalt Yol Yapım İşlerine İlişkin Bazı Deneylerin Eksik Olması ve Uygun Şartlarda Yapılmaması

6. Parasal Sınırların Üzerinde Olmasına Rağmen Doğrudan Temin (22/d) Usulünün Kullanılması

7. Hafriyat ve İnşaat Atıklarının Kontrolü ile Buna Bağlı Gelir Takibinin Yapılamaması

8. Bazı İlçe Belediyelerince Tahsil Edilen Çevre Temizlik Vergisine İlişkin Payların Büyükşehir Belediyesine Düzenli Şekilde Aktarılmaması

9. Bazı İlçe Belediyelerince Tahsil Edilen Otopark Bedellerinin Büyükşehir Belediyesine Düzenli Şekilde Aktarılmaması

10. İşçilerin Yıllık İzinlerinin Kanuna Uygun Şekilde Kullandırılmaması

11. Yıl Sonu Taşınır Sayımının Tam Olarak Yapılmaması

12. Yönetmelikte Öngörüldüğü Şekilde Yevmiye Numarası Verilmemesi Suretiyle Muhasebe

www.balioglu.net

Kayıt Düzenine Uyulmaması

www.balioglu.net

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Büyükşehir Belediyesi asli hizmetlerini; 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu, 5393 sayılı Belediye Kanunu ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'na göre gerçekleştirmektedir.

Büyükşehir Belediyelerinin görev, yetki ve sorumlulukları 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 14'üncü maddesi ile 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu'nun 7'nci, 8'inci ve 9'uncu maddelerinde düzenlenmiştir. Buna göre, ana başlıklar itibarıyla, Denizli Büyükşehir Belediyesi'nin görev, yetki ve sorumlulukları şunlardır:

İmar, su ve kanalizasyon, ulaşım gibi kentsel alt yapı; coğrafî ve kent bilgi sistemleri; çevre ve çevre sağlığı, temizlik ve katı atık; zabıta, itfaiye, acil yardım, kurtarma ve ambulans; şehir içi trafik; defin ve mezarlıklar; ağaçlandırma, park ve yeşil alanlar; konut; kültür ve sanat, turizm ve tanıtım, gençlik ve spor orta ve yükseköğrenim öğrenci yurtları; kadınlar ve çocuklar için konukevleri açma; sosyal hizmet ve yardım, nikâh, meslek ve beceri kazandırma; gıda ile ilgili olanlar dâhil birinci sınıf gayrisıhhî müesseseleri ruhsatlandırma; ekonomi ve ticaretin geliştirilmesi hizmetlerini yapar veya yaptırır. Gıda bankacılığı yapabilir. Her çeşit toptancı hallerini ve mezbahaları yapabilir, sağlık merkezleri, hastaneler, gezici sağlık üniteleri ile yetişkinler, yaşlılar, engelliler, kadınlar, gençler ve çocuklara yönelik her türlü sosyal ve kültürel hizmetleri yürütebilir, geliştirebilir ve bu amaçla sosyal tesisler kurabilir, meslek ve beceri kazandırma kursları açabilir, işletebilir veya işlettirebilir. İlçe belediyelerinin görüşlerini alarak büyükşehir belediyesinin stratejik plânını, yıllık hedeflerini, yatırım programlarını ve bunlara uygun olarak bütçesini hazırlamak gibi görevleri de bulunmaktadır.

Mahalli idare birimi olan belediyeler üzerinde İçişleri Bakanlığı'nın idari vesayet yetkisi bulunmaktadır. Denetim ve soruşturma İçişleri Bakanlığı tarafından yürütülmektedir.

Mahalli idarelerin iş ve işlemlerine dair mevzuatla verilen görev ve hizmetleri yapmak, takip etmek, sonuçlandırmak ve geliştirmek, mahalli idare yatırım ve hizmetlerinin kalkınma planları ile yıllık programlara uygun şekilde yapılmasını gözetmek, mahalli idareler personelinin hizmet içi eğitimini planlamak ve uygulanmasını takip etmek, mahalli idarelerin teşkilat, araç ve kadro standartlarını tespit etmek gibi konularda ise Çevre ve Şehircilik

www.balioglu.net

Bakanlığı Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü yetkilidir.

1.2.Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 49'uncu maddesine göre norm kadro oluşturulmuş olup, 22.05.2016 tarih ve 29719 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak değiştirilen Belediye ve Bağlı Kuruluşları ile Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Esaslarına Dair Yönetmelik hükümlerine göre kadro işlemleri yapılmaktadır. Kurum, A – 1 grubunda yer almaktadır.

Denizli Büyükşehir Belediyesi'nin söz konusu Yönetmelik hükümlerine göre tespit edilen memur kadrosu 1971 olup, çalışan memur sayısı 370, boş memur kadrosu 1601'dir. Norm Kadro işçi sayısı 985 olup; çalışan işçi sayısı 188, boş işçi kadrosu 797'dir. Bunlardan başka; 129 sözleşmeli personel görev yapmaktadır. Ayrıca kendi şirketi bünyesinde istihdam edilen 1798 işçiyi değişik birimlerinde çalıştırmaktadır.

Tablo 1:Norm Kadro Esasına Göre Kadro Durumu

	Toplam Norm Kadro	Dolu Kadro	Boş Kadro
Memur	1971	370	1601
İşçi	985	188	797
Geçici İşçi	-	-	-
Sözleşmeli	-	-	-
Toplam	2956	558	2398

www.balioglu.net

Tablo 2: Personelin Birimlere Göre Dağılımı

Daire Başkanlıkları	Memur	İşçi	Sözleşmeli	Peraş
Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Dairesi Başkanlığı	5	2	0	103
Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı	13	1	5	0
Çevre Koruma ve Kontrol Dairesi Başkanlığı	23	13	7	120
Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı	5	1	0	218
Emlak ve İstimlak Dairesi Başkanlığı	6	2	4	0
Etüt ve Projeler Dairesi Başkanlığı	9	2	3	0
Fen İşleri Dairesi Başkanlığı	15	30	52	290
Genel Sekreterlik	8	0	3	0
Hukuk Müşavirliği	1	4	6	0
İç Denetim Birimi Başkanlığı	2	0	0	0
İmar ve Şehircilik Dairesi Başkanlığı	27	1	15	17
İnsan Kaynakları ve Eğitim Dairesi Başkanlığı	12	2	3	9
İtfaiye Dairesi Başkanlığı	112	36	0	363
Kaynak Geliştirme ve İştirakler Dairesi Başkanlığı	9	2	3	2

Kırsal Hizmetler Dairesi Başkanlığı	5	0	3	0
Kültür ve Sosyal İşler Dairesi Başkanlığı	13	19	3	156
Mali Hizmetler Dairesi Başkanlığı	20	12	1	0
Muhtarlık İşleri Dairesi Başkanlığı	1	0	0	0
Özel Kalem Müdürlüğü	5	4	1	0
Park ve Bahçeler Dairesi Başkanlığı	15	27	7	362
Sosyal Hizmetler Dairesi Başkanlığı	7	6	0	79
Ulaşım Dairesi Başkanlığı	14	18	12	49
Yazı İşleri ve Kararlar Dairesi Başkanlığı	10	3	0	8
Zabıta Dairesi Başkanlığı	33	3	1	22
Toplam	370	188	129	1798

Büyükşehir belediyesi teşkilâtı; norm kadro esaslarına uygun olarak genel sekreterlik, daire başkanlıkları ve müdürlüklerden oluşmaktadır.

Birimlerin kurulması, kaldırılması veya birleştirilmesi büyükşehir belediyesi meclisinin kararı ile olur.

Büyükşehir belediyesi personeli, büyükşehir belediye başkanı tarafından atanır. Personelden müdür ve üstü unvanlı olanlar ilk toplantıda büyükşehir belediye meclisinin bilgisine sunulur.

Genel sekreter, belediye başkanının teklifi üzerine Çevre ve Şehircilik Bakanı tarafından atanır.

Büyükşehir Belediyesinde çalışan memur ve sözleşmeli personel 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na; işçiler ise 1475 ve 4857 sayılı İş Kanunlarına tabi olup tüm personelin sosyal güvenlik işlemleri 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu uyarınca gerçekleştirilmektedir

1.3. Mali Yapı

Belediye bütçesi, program bütçe esasına göre hazırlanmak suretiyle mali yıl içindeki gelir ve gider tahminlerini gösteren, gelirlerin toplanmasına ve harcamaların yapılmasına izin veren bir meclis kararıdır.

Denizli Büyükşehir Belediyesinin 2019 Mali Yılı Gider Bütçesi için 855.115.000,00 TL ödenek öngörülmüş, önceki yıldan devreden ödenek bulunmadığından 2019 yılı ödeneği toplamı 855.115.000,00 TL olmuştur. Yıl içinde 796.877.897,63 TL Bütçe Gideri yapılmış,

www.balioglu.net

artan 58.237.102,37 TL ödenek ise iptal edilmiştir.

Belediyenin 2019 yılı tahmini bütçe gider ve gelirleri ile gerçekleşme rakamları aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

Tablo 3: Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırması Tablosu

BÜTÇE GİDERİNİN EKONOMİK KODU	Başlangıç Ödeneği (TL)	Gerçekleşen Tutar (TL)	Gerçekleşme Yüzdesi (%)
01- Personel Giderleri	58.276.000,00	59.254.364,40	101
02- Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	8.378.000,00	9.004.362,35	107
03- Mal ve Hizmet Alım Giderleri	221.118.000,00	223.733.259,18	101
04- Faiz Gideri	145.600.000,00	192.459.503,10	132
05- Cari Transferler	28.646.000,00	25.053.830,47	87
06- Sermaye Giderleri	302.947.000,00	254.456.062,89	84
07- Sermaye Transferleri	20.050.000,00	32.916.515,24	164
08- Borç Verme	100.000,00	-	-
09- Yedek Ödenekler	70.000.000,00	-	-
BÜTÇE GİDERLERİ TOPLAMI	855.115.000,00	796.877.897,63	93

Tablo 4: Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırması Tablosu

BÜTÇE GELİRİNİN EKONOMİK KODU	Başlangıç Ödeneği (TL)	Gerçekleşen Tutar (TL)	Gerçekleşme Yüzdesi (%)
01- Vergi Gelirleri	16.107.000,00	12.622.347,65	78
03- Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	83.376.000,00	132.718.809,75	159
04- Alınan Bağış ve Yardımlar	5.222.000,00	28.043.699,45	537
05- Diğer Gelirler	628.209.000,00	576.947.785,75	91
06- Sermaye Gelirleri	75.417.000,00	9.814.675,13	13
08-Alacaklardan Tahsilat			

www.balioglu.net

BÜTÇE GELİRİ TOPLAMI			
09- Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	331.000,00	1.941.960,39	586
NET BÜTÇE GELİRİ	808.000.000,00	758.205.357,34	93

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Belediyenin muhasebe kayıt sistemi, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile getirilen tahakkuk esaslı devlet muhasebesi olup kayıt işlemleri Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği çerçevesinde düzenlenerek 27.05.2016 tarih 29724 mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda gerçekleştirilmektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esasların 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

www.balioglu.net

- Yevmiye Defteri
- Geçici ve kesin mizan.
- Bilanço.
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Alınan çekler sayım tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Değerli kâğıtlar sayım tutanağı,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli,
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

www.balioglu.net

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün

belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu uyarınca hazırlanan İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar, 31.12.2005 tarih ve 26040 3.Mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar ile kurumca uygulanan diğer kontroller doğrultusunda kurumun iç kontrol sistemi değerlendirilmiştir.

www.balioglu.net

Maliye Bakanlığı Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğünce 05.02.2009 tarihli Kamu İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planı Rehberi yayınlanmış olup, kurumlardan iç kontrol eylem planlarını rehber doğrultusunda hazırlamaları istenilmiştir.

"2019-2020 Yılı Büyükşehir Belediyesi İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı" Başkanlığın 31.12.2018 tarih ve 263 sayılı onayı ile yürürlüğe girmiş olup, 14.01.2019 tarihinde tüm personele dağıtımı yapılmış ve 02.01.2019 tarihinde Maliye Bakanlığına gönderilmiştir.

2017-2018 Yılı İç Kontrol Uyum Eylem Planında yer alan 51 adet eylemden 2018 yılına ait 44 adet eylem gerçekleşmiştir.

Kamu Görevlileri Etik Sözleşmesi tüm personele imzalatılarak özlük dosyalarına konulmuştur. Göreve yeni başlayan personellere de görevlerine başladıkları tarihten itibaren imzalatılarak özlük dosyalarına konulmaya devam edilmektedir.

Birimlerin mali iş akış şemaları hazırlanmıştır.

Yıl içinde görev alan muhasebe yetkililerinin muhasebe yetkilisi sertifikası bulunmamaktadır.

İdarede 2 adet iç denetçi mevcuttur. İç denetim raporları hazırlanmaktadır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Denizli Büyükşehir Belediyesi 2019 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, "Denetim Görüşünün Dayanakları" bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

www.balioglu.net

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabının Gerçek Durumu Yansıtmaması

Denizli Büyükşehir Belediyesinin 2019 yılı sonu itibariyle geçici kabulü yapılmamış yapım işlerinin tutarı ile 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabının borç bakiyesi tutarının eşit olmadığı tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabının niteliğini açıklayan 204'üncü maddesinde bu hesabın, yapımı süren maddi duran varlıklar için yapılan her türlü madde ve malzeme ile işçilik ve genel giderlerin; geçici ve kesin kabul usulüne tabi olan hallerde geçici kabulün yapıldığını gösteren tutanağın idarece onaylandığı tarihte, diğer hallerde işin fiilen tamamlandığını gösteren belgenin düzenlendiği tarihte, ilgili maddi duran varlık hesabına aktarılıncaya kadar izlenmesi için kullanılacağı hüküm altına alınmış; 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabının işleyişini açıklayan 205'inci maddesinde ise tamamlanıp geçici kabulü yapılan işlere ilişkin tutarların bu hesaba alacak, ilgili maddi duran varlık hesabına borç kaydedileceği belirtilmiştir.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümlerinden anlaşılacağı üzere, geçici kabulü idarece onaylanan yapım işlerine ilişkin tutarların 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabından ilgili maddi duran varlık hesaplarına aktarılması ve geçici kabulü yapılmamış yapım işlerinin ise bu hesapta izlenmeye devam edilmesi gerekmektedir.

Ancak Belediyenin 2019 yılı sonu itibariyle geçici kabulü yapılmayan yapım işleri tutarı 32.833.500,00 TL iken 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabının borç bakiyesi 943.407.925,93 TL'dir. Bu sebeple 2019 yılı bilançosunda 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı 910.574.425,93 TL fazla 250 Arazi ve Arsalar Hesabı, 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı ile 252 Binalar Hesabı toplamları ise aynı tutarda eksik görünmektedir. Tarafımızca yapılan uyarılara istinaden İdarenin gerekli çalışmalara başladığı görülmüştür. Ancak 2019 yılı için hata mevcudiyetini korumaktadır.

www.balioglu.net

BULGU 2: Peşin Ödenen Kira Giderlerinin Gelecek Aylara Ait Giderler Hesabına Kaydedilmemesi

Gelecek aylara ait peşin ödenmiş kira bedellerine ilişkin tutarların, doğrudan 630 Giderler Hesabına kaydedildiği tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 180 Gelecek Aylara Ait Giderler Hesabının niteliğini açıklayan 144'üncü maddesinde söz konusu hesabın cari dönemde meydana gelen ancak, gelecek aylara ait olan peşin ödenmiş giderler ile duran varlıklar ana hesap grubundaki gelecek yıllara ait giderler hesabında kayıtlı tutarlardan tahakkuk zamanına bir yıldan az süre kalanların izlenmesi için kullanılacağı belirtilmektedir.

Hesabın işleyişini anlatan 146'ncı maddesine göre, peşin ödenmiş giderlerden içinde bulunulan aya ait olanlar 630 Giderler Hesabına, içinde bulunulan faaliyet döneminin gelecek aylarında tahakkuk ettirilmesi gerekenler bu hesaba, içinde bulunulan faaliyet dönemini takip eden dönemlerde tahakkuk ettirilmesi gerekenler 280 Gelecek Yıllara Ait Giderler Hesabına borç kaydedilir, ödenen tutarın tamamı 103 Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı veya ilgili diğer hesaplara alacak kaydedilir. Diğer taraftan ödenen tutarın tamamı 830 Bütçe Giderleri Hesabına borç, 835 Gider Yansıtma Hesabına alacak kaydedilmesi gerekmekte olup duran varlıklar ana hesap grubundaki gelecek yıllara ait giderler hesabında kayıtlı tutarlardan takip eden faaliyet dönemi içinde gider hesaplarına yansıtılması gerekenler dönem sonunda bu hesaba borç, 280 Gelecek Yıllara Ait Giderler Hesabına alacak kaydedilir.

Gelecek aylara ait giderler hesabındaki tutarlar ilgili oldukları ay sonlarında gider olarak tahakkuk ettirilmek için bu hesaba alacak, 630 Giderler Hesabına borç kaydedilir.

Denizli Büyükşehir Belediyesinin 2019 yılı mali tabloları incelendiğinde; 1.868.680,90 TL tutarında gelecek aylara ilişkin arsa ve arazi ile diğer kiralama giderlerinin yapıldığı ve bu tutarların dönemsellik ilkesine aykırı olarak doğrudan 630 Giderler Hesabında muhasebeleştirildiği görülmüştür.

Gelecek aylara ilişkin olarak yapılan söz konusu ödemelerin doğrudan giderleştirilmesi yerine 180 Gelecek Aylara Ait Giderler Hesabında muhasebeleştirilmesi gerekmektedir. Tarafımızca yapılan uyarılara istinaden İdarenin gerekli çalışmalara başladığı görülmüştür. Ancak 2019 yılı için hata mevcudiyetini korumaktadır.

www.balioglu.net

BULGU 3: Bir Yıldan Uzun Süreli Alınan Depozito ve Teminatlar İçin İlgili Hesabın Kullanılmaması

Kurum tarafından gerçekleştirilen ihalelere ilişkin olarak mevzuat gereği yüklenicilerden alınan teminatların süreleri itibariyle bir yıldan uzun veya kısa ayrımı yapılmaksızın tamamının bir yıldan kısa süreli gibi ele alınıp 430 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı yerine tüm teminatların 330 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabında takip edildiği tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 430 Hesabına ilişkin "Hesabın niteliği" başlıklı 320'nci maddesinde;

"Bu hesap, mevzuatları gereği nakden veya mahsuben tahsil edilen ve bir yıldan uzun vadede iade edilecek olan depozito ve teminatların izlenmesi için kullanılır."

Denilmektedir.

www.balioglu.net

Bu hesaba kayıtlı tutarlardan vadesi bir yılın altına düşenler 430 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabına borç, 330 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabına alacak kaydedilecektir.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nde belirtilen "Dönemsellik" ilkesi gereği, kamu idarelerinin faaliyetlerini belirli dönemler itibariyle raporlamaları ve diğer dönemlerden bağımsız olarak saptamaları esastır.

Dönemsellik ilkesine uygun olmayacak şekilde bir yıldan uzun vadeli teminatların da bir yıldan daha kısa süreli gibi addedilip 430 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı yerine 330 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabının kullanılması mali tablolarda söz konusu hesapların hatalı görünmesine neden olmaktadır. Tarafımızca yapılan uyarılara istinaden İdarenin gerekli çalışmalara başladığı görülmüştür. Ancak 2019 yılı için hata mevcudiyetini korumaktadır.

BULGU 4: Büyükşehir Belediyesine Dönüşüm Sürecinde Bazı Vergi Alacaklarının Önceden Tahakkuk Ettiği Halde Merkez İlçe Belediyelerine Devredilmesi

Büyükşehir belediyesine dönüşüm süreci öncesi tahakkuk etmiş olan bazı vergi alacaklarının ilçe belediyelerine devredildiği tespit edilmiştir.

6360 Sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un1'inci maddesinin (1) numaralı fıkrasında; maddede adı sayılan illerde, sınırları il mülki sınırları olmak üzere aynı adla büyükşehir belediyesi kurulacağı ve bu illerin il belediyelerinin büyükşehir belediyesine dönüştürüleceği belirtilmiştir. Aynı maddenin (3) numaralı fıkrasında ise, büyükşehir belediyesine dönüştürülmek üzere adı sayılan ya da daha önce büyükşehir belediyesi bulunan illere bağlı ilçelerin mülki sınırları içerisinde yer alan belde belediyelerinin tüzel kişiliğinin kaldırıldığı ifade edilmiştir. Kanun koyucu, büyükşehir belediyesine dönüşen il belediyeleri için dönüştürülen belediyeler ifadesini kullanırken, belde belediyeleri için tüzel kişiliği kaldırılan belediyeler ifadesi kullanmıştır.

Anılan Kanun'un Geçici 1'inci maddesinde ise; bu Kanun'daki devir, tasfiye ve paylaştırma işlemlerini yürütmek üzere Kanun'da tarif edildiği şekliyle devir, tasfiye ve paylaştırma komisyonu kurulacağı ifade edilmiştir. Kurulacak komisyonun devir, tasfiye ve paylaştırmaya ilişkin yetkileri; belediyenin tüzel kişiliği kaldırılacak belde belediyesi olmasına ya da büyükşehir belediyesine dönüştürülecek il belediyesi olmasına göre farklılaştırılarak aynı maddenin devamında sayılmıştır. Kurulacak komisyonların yetkileri, tüzel kişiliği kaldırılan belediyeler için geçici maddenin (3) numaralı fıkrasında; büyükşehir belediyesine dönüştürülecek il belediyeleri için ise aynı maddenin (7) numaralı fıkrasında belirlenmiştir.

www.balioglu.net

Buna göre kurulacak komisyonların yetkileri;

- Tüzel kişiliği kaldırılan belediyelere ilişkin olarak; personelin, her türlü taşınır ve taşınmaz malın, hak, alacak ve borçların devrine karar vermek,

- Büyükşehir belediyesine dönüştürülen il belediyelerine ilişkin olarak ise; personelin, her türlü taşınır ve taşınmaz malın paylaştırılmasını gerçekleştirmek şeklinde belirlenmiştir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerinden anlaşıldığı üzere kanun koyucu, büyükşehir belediyesine dönüşen il belediyelerinin personeli ile taşınır ve taşınmaz mallarını paylaşıma konu ederken; hak, alacak ve borçlarının paylaştırmasına ilişkin komisyonlara yetki vermemiştir.

Denizli Belediyesinin 6360 sayılı Kanun kapsamında büyükşehir belediyesine dönüştürülmesi sürecinde yetkili komisyonun, Kanun'un Geçici 1'inci maddesinin (7) numaralı fıkrasına istinaden çalışma yürütmesi gerekirken, maddenin tüzel kişiliği kaldırılan

belediyeler için düzenlemeler içeren (3) numaralı fıkrasına dayanarak çalışma yürüttüğü; aşağıdaki tabloda detayları gösterilen Denizli Belediyesi lehine tahakkuk etmiş alacakları, adı geçen idarelere devrettiği tespit edilmiştir.

Tablo 5:Büyükşehire Dönüşüm Sürecinde Devir ve Tasfiye Komisyonu Tarafından Devri Kararlaştırılan Alacaklar

Alacağın Devredileceği İdare	Devri Kararlaştırılan Alacağın Konusu				
	Bina Vergisi (TL)	Arsa Vergisi (TL)	Arazi Vergisi (TL)	Çevre Temizlik Vergisi (TL)	İlan ve Reklam Vergisi (TL)
Pamukkale Belediyesi	10.283.823,51	4.590.193,58	52.197,66	3.119.544,02	2.843.935,31
Merkezefendi Belediyesi	11.434.916,74	8.479.833,71	24.260,02	1.871.726,41	4.944.619,92
Toplam	21.718.740,25	13.070.027,29	74.457,68	4.991.270,43	7.788.555,23

Komisyon kararına istinaden yapılan çalışmalar sonucunda, aşağıda detayları belirtilen aktarmalar yapılmıştır.

www.balioglu.net

Tablo 6:Devri Gerçekleşen Alacaklar

Alacağın Devredildiği İdare	Devri Gerçekleşen Alacağın Konusu				
	Bina Vergisi (TL)	Arsa Vergisi (TL)	Arazi Vergisi (TL)	Çevre Temizlik Vergisi (TL)	İlan ve Reklam Vergisi (TL)
Pamukkale Belediyesi	9.442.549,40	4.305.601,82	48.301,14	2.987.184,42	368.322,44
Merkezefendi Belediyesi	10.832.012,18	8.039.403,61	19.843,40	4.464.634,51	1.052.079,55
Toplam	20.274.561,58	12.345.005,43	68.144,54	7.451.818,93	1.420.401,99

Daha sonrasında, devri gerçekleşen bu alacaklardan 1.000.000,00 TL Denizli Valiliği Mahalli İdareler Müdürlüğü'nün 08.04.2014 tarih ve 48197666-000/3012 sayılı kararına istinaden Pamukkale Belediyesinden tahsil edilmiştir.

Ancak İdarece; 6360 sayılı Kanun kapsamında kurulan Devir, Tasfiye ve Paylaştırma Komisyonu 03.03.2014 tarih 1807 sayılı kararı ile Çevre Temizlik Vergisi, İlan ve Reklam Vergisi, Emlak Vergisi alacaklarının devredildiği ve yapılan devrin 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu, 5393 sayılı Belediye Kanunu, 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu, 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu çerçevesinde yetki, görev ve

sorumluluk alanları dikkate alınarak yapıldığı, 6360 sayılı Kanunda Emlak Vergisi, Çevre Temizlik Vergisi, İlan ve Reklam Vergisi vb. vergilerin devredilemeyeceği hususunda herhangi bir açık hüküm içermediği değerlendirilerek söz konusu komisyon kararının mevzuata uygun olarak uygulandığı düşünüldüğünden tabloda yer alan alacak devirleri gerçekleştirilmiştir.

Yukarıda da ifade edildiği üzere, 6360 sayılı Kanun'un Geçici 1'inci maddesinin (7) nolu bendinde, Büyükşehir belediyesine dönüştürülen il belediyelerine ilişkin olarak; büyükşehir belediyesine dönüşen il belediyelerinin personeli ile taşınır ve taşınmaz malları paylaşıma konu edilirken; hak, alacak ve borçlarının paylaştırmasına ilişkin komisyonlara yetki verilmemiştir. Ayrıca hukuk mantığı çerçevesinde, kanunda alacakların devredilmeyeceğine dair bir hükmün bulunmaması, alacakların devredilebileceği anlamına gelmemektedir.

Ayrıca, söz konusu kalemlere ilişkin tarh, tahakkuk ve tahsil gibi işlemlerin kim tarafından yapılacağı yönünde tereddüte düşülmüşse ve bir karmaşa oluşacağı düşünülmüşse bile; Denizli İl Belediyesinin Büyükşehir Belediyesine dönüşümüyle birlikte bahsi geçen vergilere ilişkin olarak vergilendirme yetkisini kullanacak idarelerde değişiklik olsa da bulguya konu edilen alacaklar, 2014 yılının Mart ayına kadar olanlar ile 2013 ve daha önceki yıllara ilişkin olarak İl Belediyesi döneminde tarh ve tahakkuku tamamlanan alacaklardır. Dolayısıyla bulgu konusu husus, Büyükşehir Belediyesine dönüşümden itibaren vergilendirme yetkisinin kimde olacağına ilişkin bir tereddüde yer vermemektedir. Bulgunun konusu, dönüşümden itibaren vergilendirme yetkisinin kimde olacağı değil; yetkili olmadıkları dönemde tarh ve tahakkuku tamamlanarak alacak haline dönüşen vergilerin, ilgili ilçe belediyelerinin geliri sayılamayacağıdır.

Denizli İl Belediyesi döneminde gerçekleştirilen yatırımlar ile yapılan borçlanmalar, ilgili döneme ilişkin gelirler dikkate alınarak bütçeleştirilmiştir. Dolayısıyla, yatırımlara ve borçlara ilişkin ödemeler aynı oranda devredilmeksizin sadece alacakların devredilmesi bütçeleme ilkeleri ile uyumlu olmayacaktır. Bu hususu göz önünde bulunduran kanun koyucu ilgili komisyonlara, tüzel kişiliği kaldırılan belediyelerin alacaklarının borçlarıyla birlikte devri yönünde yetki verirken; dönüştürülen belediyelerin alacak ve borçlarının devrine ilişkin yetki vermemiştir.

Dolayısıyla, il belediyesinin büyükşehir belediyesine dönüşüm sürecinde tabloda yer verilen vergi alacaklarının merkez ilçe belediyelerine devredilmesi uygun değildir.

Ayrıca bu husus, 2015, 2016, 2017 ve 2018 yılları Sayıştay Düzenlilik Denetimi

www.balioglu.net

Raporlarına alınmış olmasına rağmen, İdare tarafından herhangi bir işlem yapılmamıştır.

Yukarıda yer alan tüm hususların değerlendirilmesi sonucunda, Belediyenin alacağını ilgili ilçe belediyelerine devretmesiyle 2019 yılı mali tablolarında toplam 40.559.932,47 TL'lik bir gelir kaybı ortaya çıkmaktadır.

B. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMEYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: İdarenin Borçlanma Sınırını Aşması

İdarenin toplam borç stokunun 5393 sayılı Belediye Kanunu'nda belirtilen sınırın üzerinde olduğu tespit edilmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Borçlanma" başlıklı 68'inci maddesinde;

"...

d) Belediye ve bağlı kuruluşları ile bunların sermayesinin yüzde ellisinden fazlasına sahip oldukları şirketlerin, faiz dâhil iç ve dış borç stok tutarı, en son kesinleşmiş bütçe gelirleri toplamının 213 sayılı Vergi Usul Kanununa göre belirlenecek yeniden değerleme oranıyla artırılan miktarını aşamaz. Bu miktar büyükşehir belediyeleri için bir buçuk kat olarak uygulanır.

...

Yukarıda belirtilen usûl ve esaslara aykırı olarak borçlanan belediye yetkilileri hakkında, fiilleri daha ağır bir cezayı gerektirmeyen durumlarda 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun görevi kötüye kullanmaya ilişkin hükümleri uygulanır..."

Denilmektedir.

2018 yılı bütçe geliri 640.139.249,41 TL olup, yeniden değerleme oranı ile arttırılması sonucu (%23,73) bulunan tutar 792.044.293,29 TL'dir. 5393 sayılı Kanun ile büyükşehir belediyeleri için borçlanma sınırını, en son kesinleşmiş bütçe gelirleri toplamının 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'na göre belirlenecek yeniden değerleme oranıyla artırılan miktarın 1,5 katı olarak öngörmüştür. Dolayısıyla idarenin borçlanma sınırı (792.044.293,29 TL * 1,5) = 1.188.066.439,94 TL'dir.

www.balioglu.net

İdarenin 2019 yılı sonu itibariyle 1.767.618.509,71 TL borcu bulunmaktadır. Mevcut borç stokunun, anılan mevzuat hükmüne göre borçlanma sınırının 579.552.069,77 TL üzerinde olduğu görülmektedir. Ancak İdare borç stok tutarını hesaplarken faizleri dahil etmediği için borç sınırını aşmadıklarını düşünmüştür. Ancak yukarıda yer alan mevzuat hükümleri gereğince faizlerin de hesaplamaya dahil edilmesi gerekmektedir.

Belediyenin yüksek borçlanmanın getireceği risklerle karşılaşmaması için yapacağı borçlanmalarda yukarıda açıklanan kanuni borçlanma sınırına uygun hareket etmesi gerekmektedir.

BULGU 2: Muafiyet Kapsamındaki Taşınmazlar İçin Elektrik Tüketim Vergisi Ödenmesi

İdare tarafından yapılan elektrik faturası ödemelerinde, 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 16'ncı maddesine göre, belediyenin kamu hizmetine ayrılan veya kamunun yararlanmasına açık, gelir getirmeyen taşınmazları ile bunların inşa ve kullanımları kapsamında ödenmemesi gereken elektrik tüketim vergisinin ödendiği tespit edilmiştir.

www.balioglu.net

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 16'ncı maddesince İdarenin kamu hizmetine ayrılan veya kamunun yararlanmasına açık olan, gelir getirmeyen taşınmazlarından olan park ve bahçeler, mesleki eğitim kurs binaları, mahalle aralarında yer alan spor sahaları gibi yerler ve kamu hizmeti sunulan diğer binaların inşa ve kullanımlarının katma değer vergisi ile özel iletişim vergisi hariç her türlü vergi, resim, harç, katılma ve katkı payından muaf olduğu hüküm altına alınmıştır.

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 10'uncu maddesinde;

"Büyükşehir ve ilçe belediyeleri; görevli oldukları konularda bu Kanunla birlikte Belediye Kanunu ve diğer mevzuat hükümleri ile ilgisine göre belediyelere tanınan yetki, imtiyaz ve muafiyetlere sahiptir." denilmektedir.

Bu sebeple söz konusu yerler için elektrik tüketim vergisi ödenmemesi gerekmektedir. Ancak, Elektrik Piyasası Tarifeler Yönetmeliği'nin "Tüketici grupları" başlıklı 23'üncü maddesine göre belirlenen gruplar sanayi, mesken, ticarethane, aydınlatma, tarımsal sulama şeklindedir. Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu kararlarında ya da diğer düzenlemelerde söz konusu yerleri karşılayan nitelikte tarife sınıfı bulunmadığı için elektrik kullanımı açısından ticarethane olarak sınıflandırıldığı ve bu nedenle elektrik tüketim vergisi hesaplandığı ve

ödendiği görülmüştür.

Mezkur taşınmazlar hem özü ve mahiyeti açısından hem de gelir sağlama amacı taşımadığından ticarethane olmadığı aşikardır. Her ne kadar bu sınıfta gruplandırılmış olsalar da elektrik tüketim vergisinden muaf tutulmaları gerekmektedir. 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun 35'inci maddesine göre mahsup işlemi yapılsa bile mevcut uygulama takip ve tahsilat açısından risk oluşturmaktadır.

BULGU 3: Kamu İhale Kanunu'nda Öngörülen Şartlar Oluşmadığı Halde Pazarlık Usulü ile İhaleye Çıkılması

4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 21'inci maddesinin (b) bendinde öngörülen şartlar oluşmadığı halde 630.000,00 TL sözleşme bedelli "Bez Çanta Alımı" işinde pazarlık usulü ile ihaleye çıkıldığı görülmüştür.

Kamu İhale Kanunu'nun "Temel ilkeler" başlıklı 5'inci maddesinin dördüncü fıkrası gereğince, açık ihale usulü ile belli istekliler arasında ihale usulü temel ihale usullerinden olup, pazarlık usulü istisnai bir ihale usulüdür ve sadece Kanun'da belirtilen özel hallerde uygulanmalıdır.

www.balioglu.net

Kanun'un pazarlık usulü ile ihaleye çıkılabilmesinin şartlarını düzenleyen 21'inci maddesinin (b) bendinde ise;

"Doğal afetler, salgın hastalıklar, can veya mal kaybı tehlikesi gibi ani ve beklenmeyen veya yapım tekniği açısından özellik arz eden veya yapı veya can ve mal güvenliğinin sağlanması açısından ivedilikle yapılması gerekliliği idarece belirlenen hallerde veyahut idare tarafından önceden öngörülemeyen olayların ortaya çıkması üzerine ihalenin ivedi olarak yapılmasının zorunlu olması."

Denilmek suretiyle, pazarlık usulü ile ihaleye çıkılmasında özel haller sayılmıştır.

10.12.2018 tarihli ve 30621 sayılı Resmi Gazete'de 7153 sayılı Çevre Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun yayımlanmış ve 01.01.2019 tarihi itibariyle plastik poşetlerin ücretli olması kararı alınmıştır. 11.01.2019 tarihinde ise Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından genelge yayımlanarak özetle belediyelerin bu konudaki toplum bilincinin artması yönünde katkıda bulunmaları istenmiştir. Bu sebeple İdare tarafından 01.02.2019 tarihinde söz konusu alım işinin ihalesi yapılmıştır.

Açık ihaleye ilişkin süreler ve mevcut durum göz önünde bulundurulduğunda öngörülemezlik ve ivedilik hususları hasıl olduğundan 21(b) usulüne başvurulabilir . Ancak, alıma ilişkin belgeler incelendiğinde malların tek seferde ya da kısa sürede temin edilmeyeceği, sözleşme tarihinden itibaren partiler halinde 75 günlük bir süreye yayılacağı görülmüştür. Her ne kadar sonrasında iş eksilişi yapılarak ürün sayısı düşürülmüş olsa da peyder pey alımdan vazgeçildiğine dair bir durum bulunmamaktadır. Zaten böyle bir karar olsaydı bile bunun ihaleden önce var olması gerekecekti ancak sonuç ilanında da görüldüğü üzere malların temini 75 güne yayıldığı için ihaleye konu edilen tüm mallar için ivedilikten bahsetmek mümkün değildir.

Bu sebeple söz konusu alımın, temel ihale usulleri tercih edilerek ihale edilmemesi ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 21'inci maddesinin (b) bendine göre gerekli şartlar oluşmadığı halde istisnai bir ihale usulü olan pazarlık usulünün tercih edilerek ihale edilmesi anılan madde hükümleri yanında Kanun'un 5'inci maddesinin birinci ve dördüncü fıkralarında yer alan ihale ilkelerine de aykırılık teşkil etmektedir.

www.balioglu.net

BULGU 4: Kurum Taşınmazlarının Kiralanmasında 51/g Pazarlık Usulünün Kullanılması

Denizli Büyükşehir Belediyesine ait taşınmazların incelenmesi sonucunda; aşağıdaki tabloda gösterilen kuruma ait taşınmazların Büyükşehir Belediyesine ait şirketlere 2886 sayılı Kanun'un 51'inci maddesinin (g) bendi kapsamında pazarlık usulü ile kiralandığı tespit edilmiştir.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 1'inci maddesinde belediyelerin alım, satım, hizmet, yapım, kira, trampa, mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ve taşıma işlerinin bu Kanun'a göre yapılacağı,

"Tanımlar" başlıklı 3'üncü maddesinde idarenin; ihaleyi yapan daire, kurum ve kuruluşları ifade ettiği,

"İhalelerde kapalı teklif usulünün esas olduğu" başlıklı 36'ncı maddesinde ise 1'inci maddede yazılı işlere ilişkin ihalelerde, tekliflerin gizli olarak verilmesini sağlayan kapalı teklif usulünün esas olduğu, diğer usullerin ancak ilgili maddelerde yazılı şartların gerçekleşmesi durumunda yapılabileceği hüküm altına alınmıştır.

Kanun'un 3'üncü maddesinde de ifade edildiği üzere Kanun'a tabi kurum ve

kuruluşlar genel olarak ‘idare’ olarak tanımlanmış ve bu ifade Kanun’un birçok maddesinde yerini bulmuştur.

Pazarlık usulüyle yapılabilecek işler Kanun’un 51’inci maddesinde bentler halinde tek tek sayılmıştır. Bu maddenin (g) bendinde: “*Kullanışlarının özelliği, idarelere yararlı olması veya ivediliği nedeniyle kapalı veya açık teklif yöntemleriyle ihalesi uygun görülmeyen, Devletin özel mülkiyetindeki taşınır ve taşınmaz malların kiralanması, trampası ve mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ile Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerin kiralanması ve mülkiyetin gayri ayni hak tesisi,”* işinin pazarlık usulü ile yapılabileceği hüküm altına alınmıştır.

Kanun’un diğer maddelerinde ifade edilen “idare” kavramı yerine bu maddede “Devlet” kavramı kullanılmıştır. Aynı Kanun’un diğer maddelerinde, hatta aynı maddenin diğer bentlerinde (mesela (f) bendinde) Kanun’a tabi kurumlar için idare kavramı kullanılırken (g) bendinde “idarelerin özel mülkiyetinde” kavramı yerine “Devletin özel mülkiyetinde” ve “Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan” kavramlarının kullanılması idare kavramından başka bir mana ve içeriği ifade ettiğini açıkça göstermektedir.

www.balioglu.net

Kanun’un “Tarihi ve bedii değeri olmayan taşınmaz mallarla ilgili işlemler” başlıklı 74’üncü maddesinde söz konusu hususa bir parça açıklık getirilmiş ve tarihi ve bedii değeri olanlar hariç Hazinenin özel mülkiyetindeki yerlerin satışı, kiraya verilmesi, trampası ve mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ile devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerin kiraya verilmesi, mülkiyetin gayri ayni hak tesisi esaslarının Maliye Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikte belirleneceği ifade edilmiştir.

Nitekim aynı Kanun’un 75’inci maddesinde de Devletin özel mülkiyetinde veya hüküm ve tasarrufu altında bulunan taşınmaz mallar hakkında ecrimisil ve tahliye hususları düzenlenmiş, bu malların işgalinden dolayı “hazinenin zararından” bahsedilmiştir.

Ayrıca söz konusu 75’inci maddenin belediyeler hakkında uygulanıp uygulanmayacağı yıllarca tartışılmış ve özellikle yargı kararları ile belediyelerin bu kapsamda değerlendirilemeyeceği hüküm altına alınmıştır. Bunun üzerine 5393 sayılı Belediye Kanunu’nun 15’inci maddesi ile 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu’nun 75’inci maddesi hükümlerinin belediye taşınmazları hakkında da uygulanacağına ilişkin düzenleme yapılarak belediye taşınmazları hakkında 2886 sayılı Kanun’un 75’inci maddesine atıf yapılmıştır. 2886 sayılı Kanun’un 75’inci maddesinde Devletin özel mülkiyetinde veya hüküm ve tasarrufu

altında bulunan taşınmaz mallar için ecrimisil düzenlemesi getirilmiştir. Bu maddenin belediyeler için uygulanabilmesi ancak 5393 sayılı Kanun'un 15'inci maddesine "2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 75'inci maddesi hükümleri belediye taşınmazları hakkında da uygulanır." hükmü konulmak suretiyle sağlanmıştır. Bu şekilde bir özel hüküm getirilmediği sürece 2886 sayılı Kanun'un 51'inci maddesinin (g) bendinin belediyeler için uygulanması mevzuata aykırılık teşkil etmektedir.

Gerek yargı kararları gerekse 5393 sayılı Kanun'la yapılan atıf, Devletin özel mülkiyetinde veya hüküm ve tasarrufu altında bulunan taşınmaz mallar kavramına belediyelerin özel mülkiyetinde olan mallarının girmediğini açıkça göstermektedir. Şayet söz konusu kavram içine Belediye taşınmazları dâhil olsa idi ne söz konusu yargı kararları oluşur ne de 5393 sayılı Kanun'da yapılan atfa ihtiyaç olurdu.

Belediyelerin taşınmazları konusunda 2886 sayılı Kanun'un 51'inci maddesinin (g) bendi uyarınca ihale yapamayacağına ilişkin bir çok Danıştay Kararı da bulunmaktadır. Örnek vermek gerekirse; bir idare mahkemesi belediyenin 2886 sayılı Kanun'un 51'inci maddesinin (g) bendi uyarınca pazarlık usulü ile turizm amaçlı tesis yapılmak ve işletilmek üzere mülkiyetin gayri ayni hak tesis edilmek suretiyle (daimi ve sürekli üst hakkı kurulmak suretiyle) 30 yıllığına kiralanmasına ilişkin belediye encümen kararını, mülkiyeti belediyelere ait taşınmazların 2886 sayılı Kanun'un 51'inci maddesinin (g) bendi kapsamında kiralanması, trampası ve mülkiyetin gayri ayni hak tesisi yoluyla devrinin olanaklı olmadığı gerekçesi ile iptal etmiş, söz konusu karar Danıştay 13. Dairesinin 21.10.2008 tarih ve 2007/4476 E. 2008/6874 K. sayılı ilamı ile onanmıştır. Bununla birlikte Danıştay 1. Dairesinin E.1997/150, K.1997/153 sayılı kararında yer alan; *"Özel İdare bir kamu kurumudur ve sahibi bulunduğu menkul ve gayrimenkul mallar, devlet malı niteliğindedir."* ifadesine de bakmak gereklidir, görüldüğü üzere söz konusu karar 51 (g)'ye önceden olanak tanımaktadır ancak 13.07.2005 tarihinde 5393 sayılı Belediye Kanun'u yayımlandığından mevcut karara dayanarak 51 (g)'ye yönelik işlem yapılması doğru değildir.

Yukarıda sayılan nedenlerle, 2886 sayılı Kanun'un 51'inci maddesinin (g) bendinde belirtilen Devletin özel mülkiyetindeki taşınmaz kavramının, hazinenin özel mülkiyetinde olan taşınmazları ifade ettiğini kabul etmek gerekir. Dolayısıyla belediyelerin söz konusu maddeden yararlanarak pazarlık usulü ile kendi mülkiyetinde yer alan taşınmazları kiraya vermesi veya üzerlerinde gayri ayni hak tesis etmesi açıklanan mevzuat hükümleri gereği mümkün görülmemektedir.

www.balioglu.net

Tablo 7:İdare Tarafından 2886-51/g Usulü Kiralanan Taşınmazların Listesi

KİRALANAN YERİN ADRESİ	KİRACININ ADI VE SOYADI
Çamlaraltı mh. Kınıklı cd. No:35 (Eski Kınıklı Bld. Hizmet Binası)	Beltaş Büyükşehir Bld. Tem. Ulaşım San. Ve Tic. A.Ş.
Teleferik Bağbaşı Yaylası A tipi orman içi dinlenme yeri	Beltaş Büyükşehir Bld. Tem. Ulaşım San. Ve Tic. A.Ş.
Teleferik Kent Ormanı Kervansaray B tipi	Beltaş Büyükşehir Bld. Tem. Ulaşım San. Ve Tic. A.Ş.
Teleferik Bağbaşı Yaylası Teleferik üst istasyonu	Beltaş Büyükşehir Bld. Tem. Ulaşım San. Ve Tic. A.Ş.
Kent Mobilyaları	Denizli Büyükşehir Belediyesi Kültür San.Tic.A.Ş

BULGU 5: Asfalt Yol Yapım İşlerine İlişkin Bazı Deneylerin Eksik Olması ve Uygun Şartlarda Yapılmaması

Asfalt yollara ilişkin bazı deneylerin uygun şartlarda ve yeterli sayıda olmadığı, bazı deneylerin ise hiç yapılmadığı tespit edilmiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "Hesap verme sorumluluğu" başlıklı 8'inci maddesinde;

"Her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanlar, kaynakların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak elde edilmesinden, kullanılmasından, muhasebeleştirilmesinden, raporlanmasından ve kötüye kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınmasından sorumludur ve yetkili kılınmış mercilere hesap vermek zorundadır."

Denilmektedir.

4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Temel ilkeler" başlıklı 5'inci maddesinde;

"İdareler, bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde; saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumludur."

Hükmü yer almaktadır.

Asfalt yollar en fazla beş tabakadan oluşmakta olup ihtiyaca yönelik olarak hangi

www.balioglu.net

tabakaların kullanılacağı idarelerin takdirine bırakılmaktadır. Denizli Büyükşehir Belediyesinin asfalt yapım işleri incelendiğinde ise genellikle temel tabakası ve binder tabakasının kullanıldığı görülmüştür. İlgili tabakalara ilişkin yapım esasları, deney türleri ve yapılması gereken kontroller Karayolları Teknik Şartnamesi (KTŞ)'nin 402 ve 407'nci kısımlarında ayrıntılı olarak düzenlenmiştir.

Buna göre, idarelerin temel tabakası için her 1000 m2'de bir, binder tabakası için ise her 250 tonda bir sıkışma deneyini tekrarlaması ve elde ettiği sonuçlara göre hakediş düzenlemesi gerekmektedir. Ancak İdare yapmış olduğu sıkışma deneylerinde KTŞ'de belirtilen bu hükme riayet etmemiş, toplam işin çok az bir kısmını temsil edecek şekilde sıkışma deneylerini gerçekleştirmiştir. Ayrıca binder tabakasına ilişkin sıkışma deneyleri hiç yapılmamıştır. Yine KTŞ'nin 407'nci kısmında iş bitiminden sonra yolun trafiğe açılmadan önce binder tabakası için yüzey düzgünlüğünün kontrol edilmesi gerektiği, bu kontrolün ne şekilde yapılacağı ve elde edilen sonuçlara göre sözleşme tutarının ne kadarının ödeneceği belirtilmektedir. Ancak İdare usulüne uygun olarak yüzey düzgünlüğü deneylerini yapmamıştır. Zamanında yapılmayan birçok deneyin ise daha sonradan yapılması mümkün bulunmamaktadır.

www.balioglu.net

Asfalt yol yapım işlerine ilişkin deneylerin KTŞ'de belirtilen hükümlere uygun olarak ve zamanında yapılmamasının Belediyeyi belirlenen kalite standartlarının altında asfalt yol üretimi riski ile karşı karşıya bırakabileceği değerlendirilmektedir. Tarafımızca yapılan uyarı ve bilgilendirmeler neticesinde eksiklikler İdarece giderilmeye başlanmıştır. Ancak zamanında yapılmayan deneylerin daha sonra yapılması mümkün olmadığından tüm işlemlerin usulüne uygun olarak zamanında ve eksiksiz şekilde yürütülmesi gerekmektedir.

BULGU 6: Parasal Sınırların Üzerinde Olmasına Rağmen Doğrudan Temin (22/d) Usulünün Kullanılması

Yıl içerisinde gerekli görülen mal ve hizmet alımlarının bir kısmının, ihale usulleri ile karşılanması yerine, alım tutarı belirlenen parasal sınırın üzerinde kalmasına rağmen, mevzuata aykırı bir şekilde 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Doğrudan Temin" başlıklı 22'nci maddesinin (d) bendine göre temin edildiği görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Temel İlkeler" başlıklı 5'inci maddesine göre yapılacak ihalelerde idareler; saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların

verimli kullanılmasını sağlamakla sorumludur. Aralarında kabul edilebilir nitelikte doğal bir ilişki olmadığı sürece mal alımı, hizmet alımı ve yapım işleri birarada ihale edilemez. Eşik değerlerin altında kalmak maksadıyla mal veya hizmet alımları ile yapım işleri kısımlara bölünemez.

Bu Kanun'a göre açık ihale usulü ile belli istekliler arasında ihale usulü temel usullerdir. Cumhurbaşkanlığı hizmetlerinin özelliği ve güvenlik şartlarına uygun şekilde yerine getirilme zorunluluğu nedeniyle Cumhurbaşkanlığınca gerçekleştirilecek her türlü mal ve hizmet alımları ile yapım işlerine ilişkin ihaleler bu Kanun'un 21'inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine göre yapılabilir. Diğer ihale usulleri ise Kanun'da belirtilen özel hallerde uygulanabilmektedir.

Buna göre idareler ihtiyaçlarını uygun şartlarla ve rekabeti engellemeyecek şekilde karşılamakla yükümlüdürler. Bu noktada açık ihale usulü ve belli istekliler arasında ihale usulleri temel yöntem olup mevzuata uygun olması şartıyla özel durumlara ilişkin alım yöntemleri de aynı Kanun kapsamında düzenlenmiştir.

www.balioglu.net

Mezkur Kanun'un "Doğrudan Temin" başlıklı 22'nci maddesinin (d) bendinde;

"Büyükşehir belediyesi sınırları dahilinde bulunan idarelerin onbeş milyar (2019 yılı için 90.358 TL), diğer idarelerin beşmilyar Türk Lirasını (2019 yılı için 30.101 TL) aşmayan ihtiyaçları ile temsil ağırlama faaliyetleri kapsamında yapılacak konaklama, seyahat ve iaşeye ilişkin alımlar."

Denilerek doğrudan temin usulünün kullanımında idarelerin uyacakları parasal sınırlar belirlenmiştir.

Buna göre 2019 yılı için Denizli Büyükşehir Belediyesi 90.358 TL'yi aşmayan ihtiyaçları ile parasal sınıra tabi olmaksızın temsil ağırlama faaliyetleri kapsamında yapacağı konaklama, seyahat ve iaşe giderlerini doğrudan temin (22/d) yöntemiyle karşılayabilmektedir. Ancak, konaklama, seyahat ve iaşe ihtiyacı dışındaki yapacağı alımlar temsil ağırlama kapsamında olsa dahi parasal sınıra tabidir. Konaklama, seyahat ve iaşe alımlarında dikkat edilmesi gereken diğer bir husus, bu alımların parasal sınırlamaya tabi olmamasının tek koşulunun temsil ağırlama kapsamında olmaları gerektiğidir.

Belediye Bütçesinden Yapılacak Temsil, Ağırlama ve Tören Giderleri Yönergesi'nin "Genel Kural" başlıklı 3'üncü maddesinde;

"Temsil, ağırlama ve tören giderlerinin konu, kapsam ve miktarının tayini belediye başkanının takdirine tabidir."

"Temsil Giderleri" başlıklı 4'üncü maddesinde;

"Temsil giderleri görevle ilgili olmak şartıyla;

Beldede başarılı çalışmaları görülenler için toplantılar düzenlemek,

Kupa ve benzeri teşvik uygulamalarında bulunmak,

Gerçek ve tüzel kişilere plaket, ödül ve hediye vermek, çiçek göndermek,

Beldede göreve başlayan veya ayrılan protokole dahil kişiler için toplantılar düzenlemek ve hediye vermek, için yapılır."

"Ağırlama Giderleri" başlıklı 5'inci maddesinde ise;

"Ağırlama, beldenin misafiri durumunda olan;

Cumhurbaşkanı, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı, Başbakan ve Bakanlar Kurulu üyeleri,

Hükümet Merkezi veya diğer illerin protokolüne dahil kişiler,

Yabancı ülke temsilcileri veya konuklar,

Sanat, bilim, kültür ve spor dallarında temayüz etmiş kişiler,

Basın mensupları,

Beldenin kalkınmasında katkısı olanlar veya olacağı anlaşılanlar,

İle bu kişilerin eşleri ve refakatindeki görevliler için geleneklere ve davetin şumulüne göre, ağırlama, konuklama, konutlandırma ve bu işlerle ilgili olarak hazırlıkların gerektirdiği giderlerle ziyafet, kokteyl, hediye, çiçek, bahşiş ve taşıma giderleri şeklinde yapılır."

Hükümleri yer almaktadır.

Söz konusu Yönergeye göre, temsil ağırlama giderlerinin konusu, kapsamı ve miktarına ilişkin düzenlemeler belediye başkanının yetkisindedir. Ancak, 4'üncü ve 5'inci madde hükmüyle belediye başkanına ait bu takdir yetkisinin sınırları çizilmektedir.

www.balioglu.net

Yukarıda yer alan mevzuat hükümleri ve açıklamalar neticesinde 2019 yılındaki bazı mal ve hizmet alım usullerinin mevzuata uygun olmadığı tespit edilmiştir.

Şöyle ki;

185.000,00 TL bedelli "Modellik ve Oyunculuk Hizmeti",

150.000,00 TL bedelli "Kongre Kültür Merkezi Açılışı İçin Sanatçı Kiralama Hizmeti",

İşleri doğrudan temin usulüne (22/d) ilişkin parasal sınırları aşması ve her ne kadar iaşe vb. giderleri içerse de bu hususların temsil ağırlama kapsamında olmaması ve alımın asıl konusu itibariyle konaklama, seyahat, iaşe niteliğinde olmaması ve ayrıca "Modellik ve Oyunculuk Hizmeti" alımının profesyonel bir proje çerçevesinde gerçekleştirilmesi nedeniyle temsil ağırlama niteliğinde olmaması sebebiyle,

1.000.145,00 TL bedelli "İftar Yemeği Hizmeti ve Lokma Şerbet Bedeli",

2.742.000,00 TL bedelli "Pide ve Ayran Dağıtım Hizmeti",

199.000,00 TL bedelli "İkram Organizasyon Hizmeti",

2.868.750,00 TL bedelli "Taziye Çadırı Kurulması ve İkram Hizmeti",

İşlerin doğrudan temin usulüne (22/d) ilişkin parasal sınırları aşması ve her ne kadar iaşe alımı niteliğinde olsa da mahalle sakinlerine yönelik olduğundan temsil ağırlama kapsamında olmaması nedeniyle, doğrudan temin (22/d) usulünün uygulanmış olması mevzuata aykırılık teşkil etmektedir.

BULGU 7: Hafriyat ve İnşaat Atıklarının Kontrolü ile Buna Bağlı Gelir Takibinin Yapılamaması

Gerek 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu, gerekse de Hafriyat Toprağı, İnşaat ve Yıkıntı Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği, büyükşehir belediyelerine hafriyat toprakları ve inşaat atıklarının takip ve kontrolü ile bunların toplanması, taşınması ve bertaraf bedelini belirleme görev ve yetkisini vermekle beraber Belediye'nin bu konuda düzenleyici bir çalışmasının bulunmadığı anlaşılmıştır.

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun "Büyükşehir ve ilçe belediyelerinin görev ve sorumlulukları" başlıklı 7'inci maddesinin (i) bendinde;

www.balioglu.net

"Sürdürülebilir kalkınma ilkesine uygun olarak çevrenin, tarım alanlarının ve su havzalarının korunmasını sağlamak; ağaçlandırma yapmak; gayrisıhhî işyerlerini, eğlence yerlerini, halk sağlığına ve çevreye etkisi olan diğer işyerlerini kentin belirli yerlerinde toplamak; inşaat malzemeleri, hurda depolama alanları ve satış yerlerini, hafriyat toprağı, moloz, kum ve çakıl depolama alanlarını, odun ve kömür satış ve depolama sahalarını belirlemek, bunların taşınmasında çevre kirliliğine meydan vermeyecek tedbirler almak; büyükşehir katı atık yönetim plânını yapmak, yaptırmak; katı atıkların kaynakta toplanması ve aktarma istasyonuna kadar taşınması hariç katı atıkların ve hafriyatın yeniden değerlendirilmesi, depolanması ve bertaraf edilmesine ilişkin hizmetleri yerine getirmek, bu amaçla tesisler kurmak, kurdurmak, işletmek veya işlettirmek; sanayi ve tıbbî atıklara ilişkin hizmetleri yürütmek, bunun için gerekli tesisleri kurmak, kurdurmak, işletmek veya işlettirmek; deniz araçlarının atıklarını toplamak, toplatmak, arıtmak ve bununla ilgili gerekli düzenlemeleri yapmak." hükmü yer almaktadır.

Hafriyat Toprağı, İnşaat ve Yıkıntı Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği'nin "Belediyelerin Görev ve Yetkileri" başlıklı 8'inci maddesinde;

"İl belediye mücavir alanı içerisinde il ve ilçe belediyeleri, büyük şehirlerde büyükşehir belediyeleri, büyükşehir belediyeleri dışında ise ilçe belediyeleri,

a) Hafriyat toprağı, inşaat/yıkıntı atıkları ile doğal afet atıklarının toplanması, geçici biriktirilmesi, taşınması, geri kazanılması ve bertarafı ile ilgili yönetim planı hazırlamakla,

b) Hafriyat toprağı ve inşaat/yıkıntı atıkları geri kazanım tesisleri sahaları ile depolama sahalarını belirlemek, kurmak/kurdurtmak ve işletmek/işlettirmekle,

c) Depolama sahası yerinin seçimi, inşaatı veya işletilmesi sırasında çevre ve insan sağlığını olumsuz etkilemeyecek şekilde gerekli tedbirleri almak veya aldırtmakla,

d) Hafriyat toprağı ve inşaat/yıkıntı atıklarının toplanması, taşınması ve bertaraf bedelini belirlemekle,

e) Hafriyat toprağı ve inşaat/yıkıntı atıkları için toplama, taşıma hizmeti verecek firmaların adresleri ve telefon numaraları ile nakliye bedellerini halkın bilgileneceği şekilde ilan etmekle,

f) Hafriyat toprağı ve inşaat/yıkıntı atıklarının toplanması, geçici biriktirilmesi, taşınması ve bertarafı faaliyetlerini denetlemekle,

g) Belediye sınırları içindeki hafriyat toprağı ve inşaat/yıkıntı atıkları geri kazanım

www.balioglu.net

tesisleri ile depolama sahalarına izin vermek ve gerektiğinde bu izni iptal etmekle,

h)Toplanan inşaat/yıkıntı atıklarını öncelikle altyapı çalışmalarında kullanmak/kullandırmakla,

ı) Belediye sınırları içinde oluşan, toplanan, geri kazanılan ve bertaraf edilen hafriyat toprağı ile inşaat/yıkıntı atıklarına ilişkin istatistiki bilgileri valilikler aracılığı ile yıl sonunda Bakanlığa bildirmekle,

*j) Doğal afet atıklarının yönetimi konusunda valilik koordinasyonunda oluşturulan Kriz Merkezi kararlarını uygulamakla, yükümlüdürler."*denilmektedir.

Görüldüğü gibi gerek 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu, gerekse de Hafriyat Toprağı, İnşaat ve Yıkıntı Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği, büyükşehir belediyelerine hafriyat toprakları ve inşaat/yıkıntı atıklarının takip ve kontrolü ile hafriyat toprağı ve inşaat/yıkıntı atıklarının toplanması, taşınması ve bertaraf bedelini belirleme hususunda önemli görev ve yetkiler vermektedir.

www.balioglu.net

Oysa Belediye tarafından kurulan veya işletilen bir hafriyat toprağı ve inşaat atığı döküm ve bertaraf sahasının bulunmadığı, büyükşehir belediyesi ücret tarife cetvelinde hafriyat toprağı ve inşaatı atığı toplama, taşıma ve bertarafına ilişkin bir ücret belirlenmediği, hafriyat toprağı ve inşaat atıklarını toplama ve taşımaya ilişkin İdarece yetkilendirilmiş bir kuruluş olmadığı için kamuoyuna ilan edilemediği; bundan dolayı mücavir alan sınırları içerisinde gerçekleştirilmekte olan hafriyat toprağı ve inşaat atıklarının taşınması, biriktirilmesi ve bertarafı faaliyetlerinin denetlenemediği; yıl içinde biriken, toplanan ve bertaraf edilen hafriyat toprağı ile inşaat/yıkıntı atıklarına ilişkin istatistiki bilgi elde edilememesi sebebiyle yılsonlarında Valiliğe bildirim yapılamadığı tespit edilmiştir.

Ayrıca; bu hususa 2017-2018 yılları Sayıştay Raporlarında da yer verilmiştir.

Ülkemizde kentleşmenin ve buna bağlı olarak da inşaat faaliyetlerinin hızla arttığı düşünüldüğünde, hafriyat toprakları ve inşaat atıklarının takip ve kontrolünün çevresel etkilerinin oldukça önemli seviyede olduğu düşünülmektedir. Bu sebeple kamu idaresi açısından hafriyat atıklarını bertaraf, takip ve kontrolü ile ilgili tedbirlerin alınmasının, hem çevrenin korunması hem de önemli gelir kalemi olması sebebiyle mevzuatta belirtilen sorumlulukların yerine getirilmesinin bir zorunluluk olduğu değerlendirilmektedir.

BULGU 8: Bazı İlçe Belediyelerince Tahsil Edilen Çevre Temizlik Vergisine İlişkin Payların Büyükşehir Belediyesine Düzenli Şekilde Aktarılmaması

Büyükşehir ilçe belediyelerince tahsil edilen ve mevzuat gereği büyükşehir belediyesine aktarılması gereken çevre temizlik vergisi paylarının bazı ilçe belediyelerince, Denizli Büyükşehir Belediyesine eksik gönderildiği veya hiç gönderilmediği tespit edilmiştir.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun "Çevre Temizlik Vergisi" başlıklı 44'üncü maddesinin ilgili kısmına göre, iş yeri ve diğer şekillerde kullanılan binalara ait çevre temizlik vergisi, belediyelerce binaların tarifedeki derecelere intibak ettirilmesi üzerine her yılın Ocak ayında yıllık tutarı itibarıyla tahakkuk etmiş sayılmaktadır.

Su ve kanalizasyon idareleri büyükşehirdeki her ilçe veya ilk kademe belediyesinin belediye ve mücavir alan sınırları içinde bulunan konutlara ilişkin ise tahsil ettiği çevre temizlik vergisi ile bu verginin süresinde ödenmemesi nedeniyle tahsil ettiği gecikme zammının yüzde seksenini tahsilatı takip eden ayın yirminci günü akşamına kadar ilgili belediyeye bildirerek aynı süre içinde öder. Tahsil edilen vergi ve gecikme zammının yüzde yirmisini ise münhasıran çöp imha tesislerinin kuruluş ve işletmelerinde kullanılmak üzere büyükşehir belediyesinin hesabına tahsilatı takip eden ayın yirminci günü akşamına kadar aktarır.

Büyükşehir belediyesi sınırları içinde bulunan belediyelerin kendileri tarafından tahsil edilen çevre temizlik vergisinin yüzde yirmisi aynı usule göre büyükşehir belediyelerine aktarılır.

Tahsil ettiği vergiyi ya da gecikme zammını süresi içinde ilgili belediyeye yatırmayan idarelerden, bu tutarlar 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre gecikme zammı tatbik edilerek tahsil edilmektedir.

Yapılan incelemelerde, 6360 sayılı Kanun'un yürürlük tarihi itibariyle bir kısım ilçe belediyelerinin çevre temizlik vergisinden aktarmaları gereken kanuni payları, Denizli Büyükşehir Belediyesine ya düzenli olarak göndermediği ya da hiç göndermediği görülmüştür.

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 23'üncü maddesinde; Büyükşehir belediyeleri, bağlı kuruluşları ve ilçe belediyeleri, tahsil ettikleri vergiler ve benzeri malî yükümlülüklerden birbirlerine ödemeleri gereken paylar ile su, atık su ve doğalgaz bedellerini

www.balioglu.net

zamanında yatırmadıkları takdirde, ilgili idarelerin talebi üzerine söz konusu tutarın, İller Bankası tarafından, yükümlü belediyenin genel bütçe vergi gelirleri payından kesilerek alacaklı belediyenin hesabına aktarılacağı; gecikmeden kaynaklanacak faiz ve benzeri her türlü zararın tazmininden, ilgili ilçe belediye başkanı ve saymanın şahsen sorumlu olacağı, ilçe ve ilk kademe belediyeleri hesabına yapılacak her türlü aktarmaları zamanında yapmayan büyükşehir belediye başkanı, bağlı kuruluş genel müdürleri ve saymanları hakkında da aynı hükmün uygulanacağı belirtilmektedir.

Büyükşehir Belediyesinin, ilçe belediyelerinden elde ettiği veriler neticesinde tutmuş olduğu tahakkuk kaydı ve Büyükşehir Belediyesinin tahsilatı aşağıdaki tabloda yer almakta olup bazı ilçe belediyelerinin hiç veya düzenli olarak aktarmadığı çevre temizlik vergisi gelirleri için, 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 23'üncü maddesi hükmünün işletilmesi gerekmektedir.

Tablo 8: ÇTV Paylarının Durumu

www.balibglu.net

İlçe Belediyeleri	2014		2015		2016		2017		2018		2019	
	Tahakkuk Tutarı (TL)	Tahsilat Tutarı (TL)	Tahakkuk Tutarı (TL)	Tahsilat Tutarı (TL)	Tahakkuk Tutarı (TL)	Tahsilat Tutarı (TL)	Tahakkuk Tutarı (TL)	Tahsilat Tutarı (TL)	Tahakkuk Tutarı (TL)	Tahsilat Tutarı (TL)	Tahakkuk Tutarı (TL)	Tahsilat Tutarı (TL)
MERKEZEFENDİ BELEDİYESİ		471.821,12		0,00		682.332,49	217.978,28	306.041,07	262.930,16	238.368,29	241.200,05	244.338,65
PAMUKKALE BELEDİYESİ		192.140,89		253.683,31		233.730,96	1.056.202,58	226.398,21	276.128,24	225.553,04	341.971,29	270.194,39
ACIPAYAM BELEDİYESİ		0,00		0,00		0,00	83.959,29	17.545,71	29.099,22	4.585,74	31.802,93	0,00
BABADAĞ BELEDİYESİ		2.646,95		0,00		3.483,11	19.013,80	0,00	5.309,77	12.883,74	5.759,54	0,00
BULDAN BELEDİYESİ		0,00		383,89		0,00	15.157,54	0,00	20.047,72	15.157,54	30.306,63	0,00
BEKİLLİ BELEDİYESİ	1.946,04	0,00	5.910,60	1.944,54	6.532,33	5.910,39	7.669,75	6.532,33	6.139,38	13.888,90	7.394,79	6.843,56
BEYAĞAÇ BELEDİYESİ		100,44		2.516,22		1.162,24	5.964,89	2.093,49	1.903,71	1.904,75	2.308,29	1.921,68
BOZKURT BELEDİYESİ		0,00		0,00		0,00	10.603,73	0,00	4.538,28	10.603,73	12.449,48	0,00
BAKLAN BELEDİYESİ		0,00		0,00		204,19	416,50	986,57	138,80	201,81	410,40	348,99
ÇAL BELEDİYESİ		7.073,48		16.520,51		18.805,75	62.742,73	12.223,89	18.308,41	14.299,46	32.011,13	24.492,33
ÇAMELİ BELEDİYESİ		2.184,69		6.033,39		17.326,45	9.468,65	10.283,65	6.020,24	5.959,25	8.777,23	1.238,62
ÇARDAK BELEDİYESİ		1.167,47		0,00		0,00	8.394,23	0,00	3.583,21	0,00	5.059,42	0,00
ÇİVRİL BELEDİYESİ		2.341,64		20.351,82		29.943,13	80.111,01	35.986,32	25.416,38	25.434,14	30.391,89	29.009,86
GÜNEY BELEDİYESİ	3.556,68	306,50	4.010,00	0,00	5.801,86	0,00	11.728,74	0,00	11.667,74	0,00	4.974,08	0,00
HONAZ BELEDİYESİ		36.063,81		52.846,39		51.506,46	194.646,34	51.768,63	62.505,79	62.616,02	70.295,20	61.945,14
KALE BELEDİYESİ		0,00		0,00		0,00	21.615,86	0,00	8.789,57	0,00	9.842,50	0,00
SARAYKÖY BELEDİYESİ		4.437,65		3.626,60		0,00	55.452,15	0,00	21.132,51	0,00	25.382,95	0,00

SERİNHİSAR BELEDİYESİ	4.012,22	3.774,52	5.827,62	8.329,45	6.240,26	5.987,64	6.446,17	6.578,45	7.292,18	7.433,69	9.219,81	7.422,93
TAVAS BELEDİYESİ		0,00		0,00		27.558,97	66.029,79	14.822,72	19.691,62	42.785,13	18.069,87	15.086,13

BULGU 9: Bazı İlçe Belediyelerince Tahsil Edilen Otopark Bedellerinin Büyükşehir Belediyesine Düzenli Şekilde Aktarılmaması

Bazı ilçe belediyeleri tarafından tahsil edilen otopark bedellerinin Denizli Büyükşehir Belediyesine düzenli şekilde aktarılmadığı tespit edilmiştir.

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun "Büyükşehir ve İlçe Belediyelerinin Görev ve Sorumlulukları" başlıklı 7'nci maddesinde büyükşehir belediyesinin görev, yetki ve sorumlulukları arasında yolcu ve yük terminalleri, kapalı ve açık otoparklar yapmak, yaptırmak, işletmek, işlettirmek veya ruhsat vermek sayılmıştır.

Aynı Kanun'un 27'nci maddesinde düzenlenen; *"İmar mevzuatı uyarınca belediyelerin otoparkla ilgili olarak elde ettikleri gelirler tahsil tarihinden itibaren kırk beş gün içinde büyükşehir belediyesine aktarılır. Büyükşehir belediyeleri bu geliri tasdikli plan ve beş yıllık imar programına göre hazırlanan kamulaştırma projesi karşılığında otopark tesisi için gerekli arsa alımları ile bölge ve genel otoparkların inşasında kullanır. Bu gelirler bu fıkrada belirtilen amaç dışında kullanılamaz."* amir hükmünün de açıkça belirttiği gibi ilçe belediyelerinin, Otopark Yönetmeliği'ne göre tahsil ettikleri otopark gelirlerini, tahsil tarihinden itibaren kırk beş gün içinde büyükşehir belediyelerine, aktarma yükümlülükleri vardır.

Yapılan incelemelerde, Denizli Büyükşehir Belediyesinin ilçe belediyelerine gönderdiği yazılarda otopark gelirlerinin zamanında aktarılmadığının tespit edildiği; ilgili gelirlerin aktarılması gerektiğinin belirtilmesine rağmen, bazı ilçe belediyelerinin otoparkla ilgili elde ettikleri gelirlerini, Büyükşehir Belediyesine ya düzenli olarak göndermediği ya da hiç göndermediği anlaşılmıştır.

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 23'üncü maddesinde, büyükşehir belediyeleri, bağlı kuruluşları ve ilçe belediyeleri tahsil ettikleri vergiler ve benzeri malî yükümlülüklerden birbirlerine ödemeleri gereken paylar ile su, atık su ve doğalgaz bedellerini zamanında yatırmadıkları takdirde, ilgili idarelerin isteği üzerine söz konusu tutarın, İller Bankası tarafından, yükümlü belediyenin genel bütçe vergi gelirleri payından kesilerek alacaklı belediyenin hesabına aktarılacağı, gecikmeden kaynaklanacak faiz ve benzeri her

www.balioglu.net

türlü zararın tazmininden, ilgili ilçe belediye başkanı ve saymanın sorumlu olduğu belirtilmektedir.

Büyükşehir Belediyesinin, ilçe belediyelerinden elde ettiği veriler neticesinde tutmuş olduğu tahakkuk kaydı ve Büyükşehir Belediyesinin tahsilatı aşağıdaki tabloda yer almakta olup bazı ilçe belediyelerinin hiç veya düzenli olarak aktarmadığı otopark gelirleri için, 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 23'üncü maddesi hükmünün işletilmesi gerekmektedir.

Tablo 9: Otopark Payı Durumu

İlçe Belediyeleri	2014		2015		2016		2017		2018		2019	
	Tahakkuk Tutarı (TL)	Tahsilat Tutarı (TL)	Tahakkuk Tutarı (TL)	Tahsilat Tutarı (TL)	Tahakkuk Tutarı (TL)	Tahsilat Tutarı (TL)	Tahakkuk Tutarı (TL)	Tahsilat Tutarı (TL)	Tahakkuk Tutarı (TL)	Tahsilat Tutarı (TL)	Tahakkuk Tutarı (TL)	Tahsilat Tutarı (TL)
MERKEZEFENDİ BELEDİYESİ	1.152.423,49	796.333,36	2.889.899,39	2.378.328,26	4.593.177,24	2.140.661,55	9.319.158,91	11.381.370,23	3.978.111,02	4.330.164,43	1.789.778,05	1.805.408,92
PAMUKKALE BELEDİYESİ		1.008.166,97		2.292.843,94		3.879.746,60	19.290.824,95	12.109.066,44	2.680.324,23	2.322.526,97	1.766.805,80	489.138,95
ACIPAYAM BELEDİYESİ		0,00		0,00		520.930,00	1.844.822,00	951.650,00	613.798,85	0,00	300.124,00	328.661,04
BABADAĞ BELEDİYESİ		0,00		0,00	17.794,00	17.794,00		0,00	1.764,00	1.764,00	0,00	0,00
BULDAN BELEDİYESİ		0,00		0,00		0,00	653.310,00	147.185,00	329.370,00	821.935,00	200.340,00	44.100,00
BEKİLLİ BELEDİYESİ		0,00		0,00		0,00		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
BEYAĞAÇ BELEDİYESİ		0,00		18.480,00		0,00	44.147,60	25.667,60	0,00	0,00	0,00	0,00
BOZKURT BELEDİYESİ		457,05		11.220,00		75.050,00	108.717,05	27.090,00	26.235,00	26.235,00	34.000,00	34.000,00
BAKLAN BELEDİYESİ		0,00		0,00		0,00	8.328,00	8.327,78	0,00	0,00	0,00	0,00
ÇAL BELEDİYESİ		0,00		7.700,00	20.428,00	11.340,00		0,00	35.406,00	35.406,00	3.920,00	3.920,00
ÇAMELİ BELEDİYESİ		0,00		0,00		4.536,00	42.000,00	9.240,00	0,00	36.120,00	0,00	0,00
ÇARDAK BELEDİYESİ		0,00		0,00		0,00	19.987,20	28.872,20	0,00	0,00	0,00	0,00
ÇİVRİL BELEDİYESİ		0,00		26.400,00		76.140,00	540.464,00	379.628,00	253.592,00	265.488,00	210.040,00	64.340,00
GÜNEY BELEDİYESİ		0,00		0,00	15.120,00	0,00	35.280,00	0,00	3.780,00	0,00	26.520,00	46.033,48
HONAZ BELEDİYESİ		0,00		22.184,00		42.042,00	153.136,20	89.450,20	47.432,00	47.432,00	6.720,00	6.720,00
KALE BELEDİYESİ		0,00		92.400,00		67.760,00	501.270,00	0,00	164.290,00	0,00	24.024,00	123.178,05
SARAYKÖY BELEDİYESİ		116.050,00		82.610,00		4.290,00	1.203.380,80	328.088,00	555.143,20	0,00	171.572,00	168.206,20
SERİNHİSAR BELEDİYESİ		0,00	18.973,00	0,00	118.549,51	0,00	147.250,00	284.768,51	172.920,00	94.600,00	178.998,80	257.318,80
TAVAS BELEDİYESİ		36.783,85		0,00		286.825,00	713.268,80	381.732,00	99.262,80	107.035,60	38.136,00	28.251,59

www.balogu.net

BULGU 10: İşçilerin Yıllık İzinlerinin Kanuna Uygun Şekilde Kullandırılmaması

Belediye'de işçilerin yıllık izinlerinin kanuna uygun şekilde kullandırılmadığı bu nedenle de yüksek miktarda birikmiş yıllık izinlerin bulunduğu görülmüştür.

4857 sayılı İş Kanunu'nun 53'üncü maddesinde işçilere yıllık izin verileceği ve yıllık ücretli izin hakkından vazgeçilemeyeceği, 56'ncı maddesinde yılık iznin 53'üncü maddede gösterilen süreler içinde işveren tarafından sürekli bir şekilde verilmesinin zorunlu olduğu, 59'uncu maddesinde iş sözleşmesinin, herhangi bir nedenle sona ermesi halinde işçinin hak kazanıp da kullanmadığı yıllık izin sürelerine ait ücretin sözleşmenin sona erdiği tarihteki ücreti üzerinden kendisine veya hak sahiplerine ödeneceği, 60'ıncı maddesinde yıllık ücretli izinlerin, yürütülen işlerin niteliğine göre yıl boyunca hangi dönemlerde kullanılacağı, izinlerin ne suretle ve kimler tarafından verileceği veya sıraya bağlı tutulacağı, yıllık izninin faydalı olması için işveren tarafından alınması gereken tedbirler ve izinlerin kullanılması konusuna ilişkin usuller ve işverence tutulması zorunlu kayıtların şekli Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından hazırlanacak bir yönetmelikle gösterileceği belirtilmiştir.

www.balioglu.net

03.03.2004 tarih ve 25391 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yıllık Ücretli İzin Yönetmeliği'nde de Kanun'a paralel bir şekilde yıllık izinlerin kullanımı ile ilgili düzenlemeler yapılmıştır.

Ayrıca 4857 sayılı Kanun'un "Yıllık ücretli izin hükümlerine aykırılık" başlıklı 103'üncü maddesinde 59'uncu madde gereğince hak edilmiş izni kullanmadan iş akdinin sona ermesi halinde bu izne ait ücreti ödemeyen veya 60'ıncı maddede belirtilen yönetmeliğin esas ve usullerine aykırı olarak izni kullandırmayan veya eksik kullandıran işveren veya işveren vekiline bu durumda olan her işçi için ikiyüzdoksanbeş Türk Lirası idari para cezası verileceği hükme bağlanmıştır.

Yukarıda yer alan düzenlemelere göre işçiler yıllık izin haklarından feragat edemezler. İşçilerin emekli olduklarında veya herhangi bir şekilde iş akitleri sona erdiğinde mevzuat hükümleri gereği yıllık izin hakları ücrete dönüşmektedir. Yıllık izin karşılığı yapılacak olan bu ücret ödemesi de işçinin son ücreti üzerinden olacağından belediyeler için çok yüksek maliyet oluşturabilmektedir. Ayrıca anayasal bir hak olan yıllık izinlerin kullandırılmaması durumunda idareler 4857 sayılı İş Kanunu'nun 103'üncü maddesi gereğince idari para cezası

ile karşı karşıya kalabilecektir.

Yapılan incelemede kurum bünyesinde çalışan 127 işçinin toplam 25.035 gün kullanılmamış yıllık izni bulunduğu anlaşılmıştır. Hem mevzuata uygunluk açısından hem de Belediye'ye ek mali külfet getirmemesi amacıyla birikmiş yıllık izinlerin kullandırılmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.

BULGU 11: Yıl Sonu Taşınır Sayımının Tam Olarak Yapılmaması

Sayım tutanakları ile taşınır sayım ve döküm cetvellerinin incelenmesi sonucunda yıl sonunda yapılması gereken taşınır sayımının bazı birimlerde tam olarak yerine getirilmediği tespit edilmiştir.

Taşınır Mal Yönetmeliği'nin "Sayım ve sayım sonrası yapılacak işlemler" başlıklı 32'nci maddesinde sayımın ne zaman ve ne şekilde yapılacağı ile düzenlenecek belgeler belirtilmektedir.

www.balioglu.net

Buna göre, yıl sonlarında taşınır sayımları tam olarak yapılmalı; ardından sayım tutanakları düzenlenmeli buna bağlı olarak da taşınır sayım ve döküm cetveli hazırlanarak muhasebe kayıtları ile fiziki durum karşılaştırılmalıdır. Ancak yapılan incelemede, bazı daire başkanlıklarında sayım işlemlerinin tamamlanmadığı buna rağmen ilgili tutanak ve cetvellerin düzenlendiği görülmüştür.

Yıl sonu sayımlarının tamamlanmamasına rağmen sayım tutanağı ile diğer taşınır hesap ve cetvellerin oluşturulması mevzuata aykırılık teşkil ettiği gibi Kurum için stok takibinde de risk oluşturmaktadır.

Tarafımızca yapılan uyarılar neticesinde eksiklikler 2020 Şubat ayında giderilmiştir ancak 2019 yılı için hata mevcudiyetini sürdürmüştür. Açıklanan nedenlerle Belediyenin 2019 yılı bilançosunda yer alan 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabı, 253 Tesis Makine ve Cihazlar Hesabı, 254 Taşıtlar Hesabı ve 255 Demirbaşlar Hesabında kayıtlı tutarların gerçek durumu yansıtmadığı değerlendirilmektedir. Yıl sonu sayımlarının zamanında ve eksiksiz olarak yapılması ve mevzuata uygun olarak belgelerin düzenlenmesi gerekmektedir.

BULGU 12: Yönetmelikte Öngörüldüğü Şekilde Yevmiye Numarası Verilmemesi Suretiyle Muhasebe Kayıt Düzenine Uyulmaması

Belediyenin bazı muhasebeleştirme belgelerine Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe

Yönetmeliği'nde belirtildiği şekilde yevmiye numarası verilmemesi nedeniyle muhasebe kayıt düzenine uyulmadığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 43'üncü maddesinin 1'inci fıkrasında, işlemlerin yevmiye tarih ve numara sırasına göre ve maddeler halinde yevmiye defterine günlük olarak kaydedileceği; buradan da usulüne göre büyük defter ve yardımcı defterlere sistemli bir şekilde dağıtılacağı, 4'üncü fıkrasında, muhasebeleştirme belgelerinin yevmiye tarih ve numarası sütunlarına, gerçekleşen işlemlerin kayda geçirildikleri tarih ile hesap döneminin başında (1)'den başlayıp, hesap döneminin sonuna kadar devam eden birer numara verileceği, gerek yevmiye defteri ve gerekse büyük defter ve yardımcı defter kayıtlarında bu yevmiye numaralarının esas olacağı belirtilmiştir.

Anılan Yönetmeliğe göre yevmiye numaralarına birbirini takip edecek şekilde birer numara verilmesi gerekmektedir. Yapılan incelemede bir yevmiye numarasının kendi içinde birden fazla yevmiye numarasına bölünerek yevmiye defterinde yer aldığı görülmüştür.

www.balioglu.net

Örneğin 3634 numaralı yevmiye 3634, 3634/1, 3634/2 … 3634/25 gibi yevmiyelere bölünmekte ve 3634 numara üzerinden sınırı belirsiz bir numaralandırma imkanı yaratılmaktadır. 2019 yılında 3658 adet yevmiyenin bu şekilde birden fazla yevmiyeye bölündüğü görülmüştür.

Bu numaralandırma şekli, mezkur Yönetmeliğin muhasebeleştirme belgelerinin yevmiye tarih ve numarası sütunlarına, gerçekleşen işlemlerin kayda geçirildikleri tarih ile hesap döneminin başında (1)'den başlayıp, hesap döneminin sonuna kadar devam eden birer numara verileceği hükmüne açıkça aykırıdır. Çünkü Yönetmelik'te kastedilen yevmiye numarası, (1)'den başlayarak birbirini takip eden pozitif tam sayılardır. Bu sayılarda atlama yapılamaz ve araya farklı türde sayı konulamaz. Ancak bu şekilde yevmiye takibi ve kontrolü yapılabilir. Aksi takdirde muhasebeleştirme belgelerinin tamlık, doğruluk ve mevcudiyeti ile güvenilirliği sorgulanacaktır.

Mezkur Yönetmelik hükümleri ve açıklamalar doğrultusunda muhasebeleştirme belgelerine verilen yevmiye numaralarının 1'den başlayarak birbirini takip eden pozitif tamsayılardan oluşturulması gerekmektedir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
http://www.sayistay.gov.tr

www.balioglu.net

8. EKLER

EK 1: İZLEME

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	**Yıl/Yıllar**	**İdare Tarafından Yapılan İşlem**	**Açıklama**
İdarenin Ortak Hizmet Projesi Bulunmamasına Rağmen Kiraladığı Taşınmazları Vakıf ve Derneklere Mevzuata Aykırı Olarak Tahsis Etmesi	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Kurum tarafından düzeltici işlem tesis edildi
İdare Taşınmazlarının Mevzuata Aykırı Olarak Pazarlık Usulüyle İdare Şirketlerine Kiralanması	2018	Yerine Getirilmedi	Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler Bölümü Bulgu 4'te konu edildi.
Kira Süresi Biten Taşınmazların Yeniden İhale Yapılmaksızın Aynı Kişilere Kiraya Verilmesi	2018	Yerine Getirilmedi	6098 sayılı Borçlar Kanunun'un kiracının zarar görmesini engelleyici hükümlerinin Devletin kiralayan olması durumu için de geçerli olduğu değerlendirilerek

www.balioglu.net

			yeniden bulgu konusu yapılmamıştır.
Büyükşehir Belediyesine Ait Bazı Görevlerin ve İlan ve Reklam Vergisini Toplama Yetkisinin Mevzuata Aykırı Olarak İlçe Belediyelerine Devredilmesi	2018	Yerine Getirilmedi	İlan ve Reklam Vergisinin İlçe Belediyeleri kontrolünde olmasının kamu yararına olduğu değerlendirmesiyle yeniden bulgu konusu yapılmadı (Kaynak ısrafının önlenmesi ve yerinden kontrolün daha kolay olması)
Büyükşehir Belediyesine Dönüşüm Sürecinde Bazı Vergi Alacaklarının Mevzuata Aykırı Olarak Merkez İlçe Belediyelerine Devredilmesi	2018	Yerine Getirilmedi	Denetim Görüşünün Dayanakları Bölümü Bulgu 4'te konu edildi
Evsel Katı Atık Bertaraf Ücretine Ait Takip ve Tahsil İşlemlerinin Yapılmaması	2018	Kısmen Yerine Getirildi	Ücret tarifeleri hazırlanmakta olduğundan bulgu konusu yapılmadı

www.balioglu.net

Tahakkuk Etmiş Olan İdare Gelirlerinde Tahsilât Oranlarının Düşük Düzeyde Kalması	2018	Kısmen Yerine Getirildi	Tahsilat oranlarında iyileşme görüldü
Hafriyat ve İnşaat Atıklarının Kontrolü ile Buna Bağlı Gelir Takibinin Yapılamaması	2018	Yerine Getirilmedi	Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler Bölümü Bulgu 7'de konu edildi
Yapım İşi İhalelerinde İş Sağlığı ve Güvenliğine Dair Görevlendirmelerin Geç Yapılması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Hataya 2019 Yılı içinde rastlanmadı
Mevzuatında Belirtilen Sınırı Aşan İdare Borçlanmaları İçin İçişleri Bakanlığından İzin Alınmaması ve Borçlanma Limitinin Aşılması	2018	Yerine Getirilmedi	Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler Bölümü Bulgu 1'de konu edildi
İşçilerin Birikmiş Yıllık İzinlerinin Kullandırılmaması	2018	Yerine Getirilmedi	Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler Bölümü Bulgu 10'da konu edildi

www.balioglu.net

Maddi Duran Varlık Alımlarının Doğrudan Giderleştirilmesi	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Düzeltici işlem tesis edildi
Gelecek Aylara ve Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesaplarının Kullanılmaması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Düzeltici işlem tesis edildi
Uzun Vadeli Faiz Borçlarından Vadesi Bir Yılın Altına İnenlerin Dönem Sonunda Kısa Vadeli Faiz Borçları İlgili Hesabında Muhasebeleştirilmemesi	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Düzeltici işlem tesis edildi
Bir Yıldan Daha Uzun Süreli Verilen Depozito ve Teminat Niteliğindeki Değerlerin İlgili Hesaba Kaydedilmemesi	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Düzeltici işlem tesis edildi
Vadesi Bir Yılın Altına İnen Uzun Vadeli Banka Kredilerinin Dönem Sonunda Kısa Vadeli Banka Kredileri Hesabına Aktarılmaması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Düzeltici işlem tesis edildi
Yazılım ve Lisans Alımlarının Doğrudan Giderleştirilmesi	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Düzeltici işlem tesis edildi

www.balioglu.net